
INTERVIEW MANJA MEKKING EN PAUL ADELS

Publicatie/Dossier vervolgpagina

Enkele weken voor de tijdelijke sluiting werden directeuren Manja Mekking en Paul Adels vooral overvallen door vermoeidheid vanwege de continu veranderende maatregelen. ‘Tijdens de eerste golf werden we overvallen door uitbarstingen van creativiteit. Na een paar maanden van de oude sfeer te mogen proeven, sloeg bij de laatste persconferentie de sfeer om.’ Anne van den Dool (KB) vroeg hen kort voor de tijdelijke hersluiting naar de sfeer in de bibliotheek.

'Juist in deze tijd kunnen wij het verschil maken in iemands welbevinden'

•

Namen

Directeuren de bblthk en Theek5

•

Functie

Directeuren de bblthk en Theek5

Sinds 2018 en 2019

•

Rek eruit

Waar in de bibliotheek van Mekking medewerkers nog met enige regelmaat achter een pc kruipen, is in het geval van Adels de kantoortuin sinds half maart hermetisch afgesloten.

Wel komen beide directeuren nog vaak langs: om de sfeer te proeven, om te kijken hoe het gaat. Hoe de vlag er nu bij hangt? ‘Tijdens de eerste golf werden we overvallen door uitbarstingen van creativiteit,’ blikt Mekking terug. ‘We pakten alle mogelijkheden, van bezorgdiensten tot een uitgebreid digitaal aanbod, met veel energie op. Na een paar maanden van de oude sfeer te mogen proeven,

kwam de tweede golf in zicht. Aanvankelijk waren we opgelucht toen we van de veiligheidsregio een ontheffing hadden gekregen, en geen dertig maar zestig personen mochten toelaten bij een lezing. Maar bij de laatste persconferentie sloeg de sfeer om. De rek is er een beetje uit.'

Dat geldt ook voor de medewerkers van Theek5, beaamt Adels. 'Het actief moeten uitdragen van de regels richting de bezoeker vergt veel energie. Aan de deur ontstaan meer discussies. Zowel fysiek als mentaal is het een extra inspannende tijd. De vrijwilligers die we nu zo hard nodig hebben, behoren vanwege hun leeftijd vaak tot een kwetsbare doelgroep, en zijn dus terughoudend in hun werk. En dat terwijl we ze nu meer dan ooit nodig hebben, om bezoekers te ontvangen en extra te sturen.'

Front- en backoffice

Het is, kortom, een hectische periode voor de bibliotheek. 'Na de heropening hebben we het eerst een tijdje rustig aan gedaan,' vertelt Adels. 'We hanteerden smallere openingstijden om onszelf de kans geven goed op te starten. We waren net een krappe maand weer op volle sterkte. Nu moeten we weer flink wat stappen terug zetten.'

Dat doen ze ook in Wageningen. 'We hebben besloten een maand lang alle podiumactiviteiten te annuleren,' aldus Mekking. 'Voor nu is het belangrijk dat de rust in de organisatie kan wederkeren. We richten ons nu hoofdzakelijk op de dienstverlening aan kwetsbare groepen. We willen die fysiek zo goed mogelijk laten doorgaan.'

Inmiddels daalt het besef in: deze situatie houdt waarschijnlijk nog een tijd aan. Hoe kunnen we ook tijdens deze crisis onze functie betekenisvol blijven invullen? Die vraag houdt zowel Adels als Mekking bezig. 'Ik probeer er positief in te staan, steeds de week weer met frisse moed te beginnen,' vertelt Mekking. 'Maar ik zie dat het voor onze medewerkers niet altijd makkelijk is.'

Een van de lastigste zaken vindt Adels het grote verschil tussen front- en backoffice. 'We laten onze medewerkers in de publieke dienstverlening elke dag weer in contact komen met veel klanten, terwijl we tegen de collega's in de backoffice zeggen: blijf zoveel mogelijk thuis. En dat terwijl zij soms zichtbaar worstelen met het gebrek aan contact.'

Enquête

Iedereen staat er anders in, ondervond Adels ook toen hij na een halfjaar coronacrisis het gesprek aanging met alle medewerkers van zijn organisatie - van de collega's op de vloer tot de leden van de Raad van Toezicht. 'De antwoorden die zij gaven, stonden soms volstrekt haaks op elkaar,' herinnert Adels zich. 'Waar de een vond dat we doeltreffend hadden gecommuniceerd, had de ander het gevoel te worden overladen met coronanieuws. De een voelde zich volstrekt veilig op de werkvloer, terwijl de ander huiverig bleef. Je kunt in deze tijd niet aan ieders behoefte voldoen. Dat maakt het lastig de juiste koers te bepalen.'

De directeuren hebben er een nieuwe taak bijgekregen. 'Momenteel ben ik de helft van de week bezig om collega's verbinding met elkaar te laten houden en plezier in hun werk te laten beleven,' aldus Adels. 'Maak je niet druk om de dingen waarop je geen invloed hebt, zeg ik tegen iedereen. Maar toch: steeds meer medewerkers maken zich zorgen over de toekomst en over het behoud van hun baan. Ik zeg dan: de grootste kans dat we kunnen blijven doen wat we doen is door zo hard mogelijk te werken en te blijven doen waar we goed in zijn.'

Onlinemoe

En toch: iedereen wordt onlinemoe, merkt Mekking. 'Tijdens de eerste golf dachten we: kunnen we alles wat we doen livestreamen? Nu vraag ik me af of mensen daar nog wel zo op zitten te wachten. Ook in de bibliotheek is de sfeer minder ontspannen. Het is op dit moment geen plek waar je ongedwongen kunt verblijven.'

Alle doorgaande lijnen stagneren, ziet Adels. 'Hoeveel we ook proberen te laten doorgaan, dat lukt simpelweg niet altijd. Veel Taalmaatjesprojecten staan *on hold*, onze praatpunten voor NT2'ers zijn tijdelijk gesloten, leesconsulenten zijn al maanden bijna niet meer op scholen geweest. Je ziet alles wat je hebt opgebouwd als zand door je vingers glijden.'

Tegelijkertijd probeert Adels er elke dag het beste van te maken. 'Ik wil begrip hebben voor de neerslachtigheid die soms kan heersen, maar ik wil ook op zoek naar nieuwe energie. We kunnen ervoor kiezen elke dag weer zin en betekenis aan ons werk te geven. Nu de verzorgingshuizen weer afschalen in hun bezoek, hebben wij bijvoorbeeld onze verteltassen nieuw leven ingeblazen. Daarop krijgen we veel warme reacties.'

Ook geeft het in deze tijd energie om keuzes te maken, merkt Mekking. 'Veel kan niet. Daardoor hebben we meer tijd om wat we doen, goed te doen. We kiezen voor de zwakste doelgroepen, omdat we daar de grootste winst kunnen boeken. Ook geeft het ruimte om na te denken over de toekomst. We kunnen weer aan de slag met onze meerjarenstrategie.'

Na de heropening van deze zomer zocht ik meer de grenzen op van wat binnen de maatregelen mogelijk was. Nu ben ik voorzichtiger

Waar de bblthk alle activiteiten afgelastte, proberen ze bij Theek5 kleinere activiteiten nog te laten doorgaan. 'Het is dubbel,' vindt Adels. 'Aan de ene kant breng je mensen met elkaar in contact, aan de andere kant denk ik: het is niet voor niets, niet toegestaan om bij elkaar te komen. Ik heb tijdens de vorige lockdown gezien hoe treurig mensen ervan werden dat ze bij ons niet meer hun krantje konden lezen of een boek konden lenen.'

Ja, ook Mekking is blij dat de bibliotheek nog steeds open is. 'We hebben zo'n veilige situatie gecreëerd. Ik merk wel: na de heropening van deze zomer zocht ik meer de grenzen op van wat binnen de maatregelen mogelijk was. Nu ben ik voorzichtiger.'

Dit interview is onderdeel van de serie Vooruitblikkende bibliotheken tijdens de coronacrisis. Anne van den Dool (KB) vroeg hiervoor directeuren in bibliotheekland naar specifieke thema's die speelden bij de maatregelen rondom het coronavirus. Alle interviews zijn terug te lezen op de [website van de VOB](#).